

Uchwała Nr XLVIII/452/10
Rady Gminy Lichnowy
Z dnia 29 października 2010r.

w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Lichnowy

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz.1591 z późn.zm.) oraz art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r. Nr 180, poz.1493 z późn. zm) Rada Gminy Lichnowy uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Lichnowy- stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lichnowy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Lichnowy.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

Jan Michalski

113

Uzasadnienie

do uchwały w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Lichnowy

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych Gminy należy m.in. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Mając zatem na uwadze zakres obowiązków spoczywających na Gminie wnosi się o podjęcie niniejszej uchwały.

Waldemar Lamkowski

160
Załącznik do Uchwały Nr XLVIII/452/10

Rady Gminy Lichnowy

Z dnia 29.10.2010r.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE GMINY LICHNOWY**

Lichnowy, październik 2010

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r. Nr 180, poz.1493 ze zmianami).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009r. Nr 175 poz.362 ze zmianami)
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 z późn.zm.)
4. Uchwała Nr XXIII/235/08 Rady Gminy Lichnowy z dnia 30.12.2008 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Lichnowy do 2013

II. WSTĘP

Literatura socjologiczna wprowadza wiele definicji rodziny. Wszystkie one sprowadzają się do określenia rodziny jako małej grupy społecznej grupy niezastąpionej. Rodzina jest podstawowym elementem struktury społecznej. Rodzina jest niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, poglądy, styl życia, system norm i wartości. Ważną rolę w rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy członkami rodziny oparte na miłości i zrozumieniu.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Relacje wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie, szkodliwe dające o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej.

Przemoc w rodzinie – nazywana także potocznie przemocą domową, to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie działań koniecznych do ochrony zdrowia i życia naruszających prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (mąż, żona, wstępni, zstępni, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopni, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, osoba pozostająca we wspólnym pożyciu, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących) narażające te osoby w szczególności na niebezpieczeństwo utraty życia, zachowanie uwłaczające ich godności, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich życiu fizycznym lub psychicznym a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą (art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie)

Wyróżnić można następujące formy przemocy:

- **przemoc fizyczna** – popychanie, odpychanie, obezwładnienie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, polanie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucenie w niebezpiecznej okolicy, nie udzielenie koniecznej pomocy, ograniczenie snu i pożywienia itp.
- **przemoc psychiczna** – wyznawanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi

osobami) domaganie się posłuszeństwa, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb itp.

- **przemoc seksualna** – wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety itp.

- **przemoc ekonomiczna** - odebranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspokojenie podstawowych materialnych potrzeb itp.

Na terenie Gminy Lichnowy przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, najczęściej jednak powiązana jest z alkoholizmem, niskimi dochodami finansowymi na członka rodziny, małą świadomością społeczną. Przypadki znęcania najczęściej odczuwane są w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są członkowie rodziny. Praktycznie ofiary przemocy boją się, a niejednokrotnie wstydzą się o tym mówić. Trudno jest im w tych sprawach zeznawać w sądzie czy przed policją, dlatego trwają w przemocy tylko zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwaniu, poprzez zgłoszenie tego odpowiednim organom.

Z uwagi na powyższe formy konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społeczeństwa, dostarczając wiedzy o zjawisku przemocy i sprawach radzenia sobie z problemami. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy. Skuteczne przeciwdziałanie i zwalczanie przemocy w rodzinie wymaga współpracy różnych służb i budowania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

III. WSTĘPNE ZAŁOŻENIA SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy oraz zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy,
- integracja działań instytucji wobec problemu przemocy w rodzinie,
- stosowanie jednoznacznych przekazów, które mówią, że nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka, nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwiania przemocy domowej,
- rozwój wiedzy, kompetencji, umiejętności, reagowanie wobec problemu przemocy i podniesienie poziomu świadomości społecznej na temat problemu przemocy.

AM

2. Zadania własne Gminy Lichnowy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2005r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) do zadań własnych gminy Lichnowy należy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie tj.:

- opracowanie i realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Lichnowy,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsca w ośrodkach wsparcia,
- utworzenie Zespołu Interdyscyplinarnego, który na terenie Gminy Lichnowy będzie prowadził diagnozę problemu przemocy w rodzinie, podejmował działania w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, inicjował interwencję w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, rozpowszechniał informację o instytucjach, ośrodkach i możliwościach udzielenia pomocy w gminie Lichnowy oraz inicjował działania w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

3. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w Gminie Lichnowy

Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego, w skład którego wchodzi przedstawiciele: Ośrodka Pomocy Społecznej w Lichnowach, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lichnowach, policji, ochrony zdrowia, oświaty, organizacji pozarządowych. Zespół Interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych między Wójtem Gminy Lichnowy a ww. podmiotami działającymi w Zespole.

4. Elementy lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie wraz z potencjałem organizacyjnym,
- zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin,
- instrumenty pomocowe i sieci wsparcia,
- zespół interdyscyplinarny.

IV. ZASOBY GMINY LICHNOWY W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

- 1) Komisariat Policji w Lichnowach
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej w Lichnowach
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lichnowach

- 125
- 4) Placówki oświatowe
 - 5) Placówki ochrony zdrowia
 - 6) Organizacje pozarządowe oraz instytucje kościelne
 - 7) Rady Sołeckie
 - 8) Urząd Gminy w Lichnowach – pracownicy odpowiadający za realizację zadań oświatowych, społecznych, ochrony zdrowia

V. ZAGROŻENIA W REALIZACJI ZADAŃ PRZECIWDZIAŁAJĄCYCH PRZEMOCY W RODZINIE

1. Negatywne wzorce zachowań społecznych
2. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin
3. Słaba kondycja ekonomiczna rodzin
4. Problemy alkoholowe członków rodzin
5. Nieumiejętność rozwiązywania konfliktów w rodzinach
6. Brak świadomości dotyczących możliwości rozwiązania swoich problemów za pomocą mediacji rodzinnych
7. Brak motywacji ekonomicznej dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego

VI. CELE PROGRAMU

Cel główny:

„Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczność profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie”

Cele szczegółowe:

Cel 1 Zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczanie zaburzeń życia społecznego związanych z występowaniem przemocy.

Cel 2 Zatrzymanie sytuacji przemocy- zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie.

Cel 3 Poprawa skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy oraz monitorowanie występowania przemocy w rodzinie, jej rozmiarów i skutków społecznych oraz efektywności podejmowanych działań.

Cel 1 Zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczanie zaburzeń życia społecznego związanych z występowaniem przemocy.

Zadanie:

Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją

Działanie:

- prowadzenie zajęć wychowawczych oraz zajęć informacyjno-edukacyjnych w szkołach,
- wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom nieagresywnym modelującym właściwe zachowania lidera, opiekuna, wychowawcy,
- opracowanie i realizacja innowacyjnych programów szkolnych w zakresie profilaktyki i prewencji przemocy realizowanych na terenie szkół,
- promowanie mediacji rodzinnych jako formy rozwiązywania konfliktów,
- wprowadzanie zajęć wychowawczych dotyczących nieagresywnego rozwiązywania konfliktów,
- objęcie rodzin dysfunkcyjnych opieką społeczną.

Adresaci:

Dzieci i młodzież, dorośli, rodziny, społeczność lokalna

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba zrealizowanych godzin edukacyjnych,
- liczba dzieci objętych edukacją,
- liczba rodzin objętych działaniami wspierającymi i edukacyjnymi

Cel 2 Zatrzymanie sytuacji przemocy – zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie

Zadanie:

a) Udzielenie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i pozostającym w rodzinie w dotychczasowym miejscu zamieszkania lub pobytu

Działanie :

- poradnictwo medyczne (zakłady opieki zdrowotnej), psychologiczne, pedagogiczne, prawne, pomoc społeczna,
- funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- działalność Powiatowego Punktu Interwencji Kryzysowej,

-rozpowszechnianie telefonu zaufania: Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” tel. 0 801 120 002,

- realizacja „Niebieskiej Karty” zakładanej przez Policję, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

b) Udzielenie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania, pobytu lub rodziny

Działanie:

- udzielenie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w ośrodkach interwencji kryzysowej, ośrodkach wsparcia,

- przeprowadzenie rozmów profilaktycznych z osobami nadużywającymi alkoholu i stosującymi przemoc oraz doświadczającymi przemocy,

- przesyłanie wniosków do Sądu Rejonowego w Malborku o obowiązku podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu i stosowaniem zaburzeń porządku i demoralizacji nieletnich,

- przesyłanie wniosków do Sądu Rejonowego w Malborku o wgląd w sytuację małoletnich,

- opracowywanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych wśród mieszkańców Gminy Lichnowy o możliwych formach pomocy

Adresaci:

- osoby dotknięte przemocą w szczególności ofiary i świadkowie przemocy

Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba osób objętych poradnictwem oraz pomocą i wsparciem.

Cel 3 Poprawa skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy oraz monitorowanie występowania przemocy w rodzinie, jej rozmiarów i skutków społecznych oraz efektywność podejmowanych działań

Zadanie:

a) Oddziaływanie na osoby zajmujące się zawodowo lub społecznie, pośrednio lub bezpośrednio, przemocą w rodzinie, w tym na organizacje pozarządowe.

Działanie:

- poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne

- szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- konferencje i kampanie społeczne

b) Oddziaływanie na społeczności lokalne w celu włączenia społeczności w system monitorowania zjawisk związanych z występowaniem przemocy

Działanie:

- funkcjonowanie Interdyscyplinarnego Zespołu do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz grup roboczych,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w społecznościach szczególnie zagrożonych przemocą

Adresaci:

- instytucje i służby zajmujące się zawodowo lub społecznie przemocą (policja, kuratorzy, sądy, pracownicy socjalni, pedagodzy, organizacje pozarządowe).

VII. ZADANIA PROGRAMU

Lp.	Zadanie	Opis zadania	Termin realizacji	Realizator
1.	Uchwała w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania	Uchwała określa zadania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, definiująca skład zespołu oraz częstotliwość spotkań	2010	Rada Gminy Lichnowy
2.	Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego	Zespół Interdyscyplinarny powołany zostanie Zarządzeniem Wójta Gminy Lichnowy, w skład zespołu wejdą przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej w Lichnowach, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lichnowach, Posterunku Policji w Lichnowach,	2010	Wójt Gminy Lichnowy

		oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, Kuratorzy Sądu Rejonowego w Malborku		
3.	Złożenie uroczystych przyrzeczeń	Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych złożą Wójtowi Gminy Lichnowy oświadczenie o następującej treści: „ Oświadczam, że zachowam poufność informacji i danych, które uzyskałem przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz, że znane mi są przepisy o odpowiedzialności karnej za udostępnienie danych osobowych lub umożliwienie do nich dostępu osobom nieuprawnionym”	2010 r.	Wójt Gminy Lichnowy
4.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	-podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku, -diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, -opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych	2010 r.	Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego

		<p>przypadkach,</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, -inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, -monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy, -prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań 		
5.	Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> -kierowanie ofiar przemocy do ośrodków wsparcia, Powiatowego Punktu Interwencji Kryzysowej w Malborku -praca socjalna z osobami doświadczającymi przemocy 	Od 2010r.	Zespół Interdyscyplinarny
6.	Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> -systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie 	Od 2010 r.	Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego

7.	Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno-educacyjne	-rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności, -dostarczanie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie	Od 2010 r.	Zespół Interdyscyplinarny i członkowie grup roboczych, Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
----	--	---	------------	---

Zajmując się zjawiskiem przemocy należy pamiętać, że:

PRZE-MOC – to działanie przeciwko osobistej mocy człowieka

PO-MOC - to wszelkie działania, które pozwalają na odbudowanie wewnętrznej mocy każdego człowieka, tak, aby potrafił samodzielnie kierować swoim życiem, chronić się przed przemocą i żyć godnie.

PRZEWODNICZĄCY
Rad Gminy

Jan Michalski
Jan Michalski